

پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس هیجان‌خواهی، صمیمیت، عملکرد جنسی و ویژگی‌های شخصیتی در پرستاران

معصومه پاک‌نیت^۱، رسول روشن‌چسلی^{۲*}

۱. کارشناس ارشد رشته روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی ساوه، ساوه، ایران.
۲. استاد گروه روانشناسی بالینی دانشگاه شاهد، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)

چکیده

مقدمه: رضایت از عوامل بسیار مهم در زندگی زناشویی است و باعث آرامش زوجین در زندگی می‌شود. با شناخت عوامل مؤثر بر رضایت زناشویی و شناخت مؤلفه‌های آن در نهایت می‌توان به رضایت زناشویی که در سازگاری همسران تأثیر بسزایی دارد، رسید. هدف کلی این پژوهش پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس متغیرهای هیجان‌خواهی، صمیمیت، عملکرد جنسی و ویژگی‌های شخصیتی در میان پرستاران (زن و مرد) شهر تهران می‌باشد.

روش: روش تحقیق حاضر، روش همبستگی و پیش‌بینی است. جامعه آماری، زنان و مردان متأهل شهر تهران بودند و با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس و تعداد ۳۵۰ نفر انتخاب شدند. ابزار پژوهش عبارت بود از پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ، مقیاس هیجان‌خواهی زاگرم‌ن فرم پنجم، پرسشنامه صمیمیت زناشویی باگاروزی، پرسشنامه عملکرد جنسی زنان، پرسشنامه عملکرد جنسی مردان و پریشانی جنسی و پرسشنامه شخصیتی تئو فرم کوتاه.

نتایج: نتایج این پژوهش نشان که مجموع متغیرها ۵۷ درصد رضایت زناشویی را پیش‌بینی می‌کنند و در کل توانسته ۲۷ درصد از واریانس رضایت زناشویی را تبیین کند. بدین معنی که بین مؤلفه‌های رضایت زناشویی با ماجراجویی رابطه ضعیف و مثبت وجود دارد در حالیکه بین دیگر مؤلفه‌های هیجان‌خواهی بارضایت زناشویی رابطه ضعیف و منفی وجود دارد. همچنین بین برخی از مؤلفه‌ها (از قبیل عاطفی، روانشناختی، جنسی، بدنی و عقلانی) رابطه مثبت و قوی و برخی دیگر (از قبیل معنوی، زیباشناختی، اجتماعی-تفریحی) رابطه مثبت و متوسط با رضایت زناشویی و ابعاد وجود دارد. همچنین بین مؤلفه‌های عملکرد جنسی زنان به جز (میل) رابطه مثبت و متوسط و بین مؤلفه‌های رضایت زناشویی با پریشانی جنسی رابطه منفی وجود دارد. بین برخی از مؤلفه‌های رضایت زناشویی و عملکرد جنسی مردان، رابطه منفی و ضعیف و برخی دیگر رابطه متوسط و مثبت وجود دارد و البته بین رضایت زناشویی و اوج لذت جنسی در مردان رابطه معنی‌داری وجود ندارد. بین مؤلفه روان‌رنجورخویی با رضایت زناشویی رابطه ضعیف و منفی و با مؤلفه‌های برون‌گرایی، پذیرا بودن، سازگار بودن و مسئولیت‌پذیری رابطه مثبت و ضعیف وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج به‌دست آمده و رابطه مثبت و منفی متغیرها می‌توان به زوجین در خصوص افزایش صمیمیت و رابطه آن با رضایت زناشویی و عملکرد مطلوب جنسی، کنترل و شناخت هیجان‌ها و ویژگی‌های شخصیتی همسر، راهکارهای مؤثر و مطلوبی را ارائه کرد تا از این طریق رضایت زناشویی را در زوجین افزایش داد.

کلیدواژه‌ها: رضایت زناشویی، هیجان‌خواهی، صمیمیت، عملکرد جنسی، ویژگی‌های شخصیتی.

*Email: rasolroshan@yahoo.com

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول است.

دوفصلنامه علمی - پژوهشی

روانشناسی بالینی و شخصیت

(دانشور رفتار)

دوره ۱۶، شماره ۱، پیاپی ۳۵
بهار و تابستان ۱۳۹۷
صص: ۱۷۸-۱۵۹

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۰۷/۰۷

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۳/۲۱

Biannual Journal of

Clinical Psychology & Personality

(Daneshvar-e-Raftar)

Vol. 16, No. 1, Serial 30

Spring & Summer
2018

pp.: 159-178

مقدمه

«برای شما از جنس خودتان همسرانی آفریدیم که با آنها آرامش گیرید و میان شما محبت و مهربانی قراردادیم.»^۱

خانواده را مؤسسه یا نهاد اجتماعی معرفی کرده‌اند که ناشی از پیوند زناشویی مرد و زن است و از جمله مظاهر زندگی اجتماعی انسان، وجود تعامل سالم و سازنده میان انسان‌ها و برقرار بودن عشق به هم‌نوع و ابراز صمیمیت و همدلی به یکدیگر است. خانواده محل ارضای نیازهای مختلف جسمانی و عاطفی است و داشتن آگاهی از نیازهای زیستی و روانی و شناخت چگونگی ارضاء آنها و تجهیز شدن به تکنیک‌ها، شناخت تمایلات زیستی و روانی ضرورتی انکارناپذیر می‌باشد. رضایت یک فرد از زندگی زناشویی به منزله‌ی رضایت وی از خانواده محسوب می‌شود و رضایت از خانواده به مفهوم رضایت از زندگی بوده و در نتیجه به تسهیل در امر رشد و تعالی و پیشرفت مادی و معنوی جامعه خواهد شد. [۱] از مهم‌ترین عواملی که می‌تواند کارکرد مؤثر خانواده را تحت تأثیر قرار دهد، سازگاری اعضای خانواده به خصوص زن و شوهر با یکدیگر است. [۲]

در واقع ارتباط مؤثر زناشویی ضمن اینکه با کاهش خطر طلاق رابطه دارد رضایت زناشویی را پیش‌بینی کرده و مانع از کاهش تدریجی آن طی زمان می‌شود. [۳]

از میان عوامل پیش‌بینی‌کنندگی استحکام خانواده، کیفیت ارتباط بین زن و شوهر، یکی از مؤثرترین عوامل می‌باشد. [۴]

به طوری‌که شایع‌ترین مشکلی که توسط زوج‌های ناراضی و دارای اختلاف زناشویی مطرح می‌شود عدم موفقیت در برقراری ارتباط است. [۵]

رضایت زناشویی برای بهزیستی زوج و فرزندان آنها بسیار حیاتی است علاوه بر این رضایت زناشویی پیش‌بینی‌کننده‌ی بسیار مهمی برای پایداری ازدواج است و پژوهش در پیشینه‌ی آن برای توسعه‌ی مداخلات درمانی موفق با هدف پیشگیری از طلاق سودمند است. [۶]

رضایت زناشویی اشاره دارد به شادمانی زناشویی، فقدان عملکرد معیوب، رضایت یک یا هر دو زوج، و در واقع یک درک کلی از روابط زناشویی است. [۷]

رضایت زناشویی یک ارزیابی کلی از وضعیت رابطه زناشویی یا رابطه عاشقانه کنونی فرد است. رضایت زناشویی می‌تواند انعکاسی از میزان شادی افراد از روابط زناشویی و یا ترکیبی از خشنود بودن به واسطه بسیاری از عوامل مختص رابطه زناشویی می‌باشد.

می‌توان رضایت زناشویی را به عنوان یک موقعیت روان شناختی در نظر گرفت که خود به خود به وجود نمی‌آید بلکه مستلزم تلاش هر دو زوج است به ویژه در سال‌های اولیه، رضایت زناشویی بسیار بی‌ثبات است و روابط در معرض بیشترین خطر قرار دارد. [۸]

رضایت زناشویی به شادی و لذت از روابط میان زوج‌ها مرتبط است. رضایت زناشویی به معنای داشتن احساس مطلوب از ازدواج است. [۹]

(الیس) معتقد است، سازگاری زناشویی احساس عینی خشنودی رضایت و لذت تجربه شده از طرف همسر با در نظر گرفتن همه جنبه‌های زندگی زناشویی است. [۱۰]

رضایت زناشویی توافق زن و شوهر در مورد اموری که ممکن است مسائل حادی به بار آورد، علاقه و فعالیت‌های مشترک، ابراز علاقه علنی مکرر و اعتماد متقابل، شکوه و شکایت اندک، شکایت نادر از احساس تنهایی و رنجش تعریف شده است. [۱۱]

رضایت زناشویی یک تجربه شخصی در ازدواج است که تنها توسط خود فرد در پاسخ به میزان لذت رابطه زناشویی قابل ارزیابی است. محققان به هنگام مطالعه رضایت زناشویی در طول دوران ازدواج دریافتند که ۶ شکل دارد و در طی مراحل اولیه ازدواج، رضایت زناشویی افزایش می‌یابد و در طی ۱۰ تا ۲۰ سال بعد رو به کاهش می‌گذارد و بعد از اینکه فرزندان خانه را ترک می‌کنند زوجین مجال بیشتری برای تقویت رابطه زناشویی و صمیمیت بیشتر می‌یابند. [۱۲]

در دنیای اطلاعات و جهان ارتباطات امروز که پیشرفت تکنولوژی، هر لحظه انسان‌های جوامع و فرهنگ‌های مختلف را به یکدیگر نزدیک و نزدیک‌تر می‌کند، خواسته‌های بشر بیشتر و جدی‌تر شده و رفاه، آزادی، آرامش، لذت و تنوع اهمیت بیشتری پیدا نموده‌اند. از این رو سکس جایگاهی مهم‌تر یافته و نه تنها در رده نیازهای فیزیولوژیک انسان‌ها همانند تشنگی، گرسنگی و نیاز به هوا و خواب، بلکه در حیطه نیازهای معنوی و عرفانی چون نیاز به زیبایی و کمال در نظر گرفته می‌شود، اما ابهامات، خرافات و جهالت‌های پیرامون آن هنوز از بین نرفته‌اند. [۱۳]

زندگی زناشویی باید به منزله رابطه رضایت‌بخش برای همسران باشد که بتوانند نیازهای عاطفی و روانی خود را در آن تأمین کرده و هر یک از زوجین بتوانند علاوه بر داشتن امنیت روانی، نیازهای جنسی خود را نیز در یک فضای صمیمانه برآورده سازند.

وهله اول زن و شوهر را باید در مؤلفه‌هایی جستجو کرد که استمرار یا عدم استمرار خانواده نقش تعیین کننده دارد. در این چارچوب، هیجان‌خواهی به عنوان یک خصیصه شخصیتی درگستره هیجانی موضوعی بسیار قابل ملاحظه است که آثارمشهودنتایج غیرقابل انکاری برروابط بین فردی داشت. می‌تواند مسائل مربوط به روابط خانوادگی را قابل روابط عاطفی بین دوفرد که پیمان زناشویی می‌بندند روشن کند. هیجان‌خواهی واژه ای معمولی است که برای گرایش افرادی به جستجوی انواع گوناگون تحریکات، ازلمس ونگاه کردن ساده تا خودنمایی ناشی ازفعالیت های مختلف به کارمی رود. [۱۷]

از آنجا که درجه هیجان‌خواهی در افراد بسیار متفاوت است به نظر می‌رسد که نظام شناختی و عاطفی هر فرد قاعدتاً بر پایه این خصیصه سازماندهی می‌شود. پس درارتباط بادیگران باید نوعی تناسب نیز ملحوظ باشد تا بتواند دوفرد را یعنی دوشخصیت را (هم‌افق) تصور کرد. در این صورت باید همبستگی مهمی بین میزان هیجان‌خواهی زنان و مردانی که پیمان می‌بندند وجود داشته باشد تا بتوانند در یک گستره و مسیر حرکت کنند. می‌توان انتظار داشت هیجان‌خواهانی که در سطح شدید هیجان‌خواهی قرار دارند تمایل داشته باشند با افرادی نظیر خود ازدواج کنند و همین گرایش نیز باید در هیجان‌خواهانی که در سطح خفیف هیجان‌خواهی هستند مشاهده شود.

به عبارت دقیقتر همسازی زن و شوهر در این رگه را باید سبب دوام زندگی زناشویی دانست و بر عکس نا برابری سطح هیجان‌خواهی زن و شوهر را منبع تعارض‌هایی از قبیل تفاوت در استفاده از اوقات فراغت، در همنشینی با دوستان، در انجام برنامه های مسافرت، در برابر علاقه های فرهنگی و در نشان دادن بازخوردهایی در زمینه تربیت کودکان دانست که به نارضامندی و فروپاشی زندگی منجر می‌گردد. البته ممکن است رگه هیجان‌خواهی تحت تأثیر متغیرهای جنسی، سن و سطح تحصیلی قرار داشته باشد که تفاوت زن و شوهر را لحاظ این رگه با افزایش سن کاهش می‌یابد [۱۸]

یکی دیگر از عواملی که در رضایت زناشویی دخیل است صمیمیت است. صمیمیت به عنوان یکی از ارزشمندترین ابعاد وجودی انسان معرفی شده است و به عنوان امری ضروری در عملکرد سالم انسان در نظر گرفته می‌شود [۱۹]

صمیمیت در روابط زناشویی به صورت الگوی رفتاری بسیار مهمی مفهوم‌سازی شده است که جنبه های عاطفی-هیجانی و اجتماعی نیرومندی دارد و بر پایه پذیرش، رضایت خاطر و عشق شکل می‌گیرد. [۲۰] روانشناسان صمیمیت

اگرچه افراد به دلایل مختلفی ازدواج می‌کنند ولی اکثر آنان خواستار یک زندگی خوب و بدون تعارض هستند. به عبارت دیگر زوجین در پی کسب رضایت زناشویی هستند که به دست آوردن این رضایت کار آسانی نیست. هنگامیکه از نهاد خانواده صحبت به میان می‌آید بلافاصله در ذهن صمیمیت، عشق و علاقه تداعی می‌شود. وجود ثبات، استحکام و برقراری نظم در این نهاد منوط به داشتن روابط گرم اعضای خانواده با یکدیگر است. [۱۴]

خانواده با وجود اینکه به عنوان اولین واحد اجتماعی شناخته می‌شود، ولی دارای پیچیدگی‌های فراوانی است. به طوری که شناخت آن، اهمیت آن تأثیرات و کارکردهای آن بسیار مورد توجه صاحب‌نظران مختلف بوده است. بر این اساس همچنان که تعاریف متعددی از آن ارائه شده است و به اهمیت آن در زمینه‌های مختلف فردی، اجتماعی و ... تأکید شده است، کارکردهای متفاوتی نیز برای آن ارائه شده است. بطوری که بسیار ساده‌انگارانه خواهد بود، تنها یک یا دو کارکرد برای آن معرفی می‌شود.

- کارکرد زیستی و تولید مثل خانواده
 - کارکردهای تربیتی و آموزشی خانواده
 - ارضاء و امتناع نیازهای جنسی به عنوان کارکرد خانواده
 - کارکردهای اقتصادی و اجتماعی خانواده
- زندگی مشترک تنها تأمین و رفع نیازهای مادی و اقتصادی و تداوم نسل نیست بلکه حس مشارکت و تفاهم برای تأمین وسعت نگرش و امکان دستیابی به فرصت‌های بیشتر است. به بیان دیگر زندگی مشترک مبتنی بر قرارداد بین زن و مرد برای ارضاء نیازهای خود و به تبع آن انجام کارکردهای خانواده می‌باشد. [۱۵]

خانواده زیربنای اصلی جامعه پایدار است و هنگامی که این زیربنا آسیب ببیند قطعاً جامعه نیز متزلزل خواهد شد و دیگر نمی‌توانیم از جامعه سالم و پایدار سخن بگوییم. خانواده گسسته دیگر نمی‌تواند جایگاه مناسبی جهت رشد جسمی و عاطفی کودکان باشد این خانواده به جای آموزش، عشق و محبت و دوست داشتن به کودکان آن‌ها را با انواع عقده‌ها مواجه می‌کند و به جای حفظ آنها در محیط گرم و دوست داشتنی خانواده آنها را به محیط‌هایی رهنمون می‌سازد که قطعاً آینده مناسبی را برای آن‌ها به ارمغان نخواهد آورد. [۱۶]

رضایت زناشویی یک جنبه بسیار مهم و پیچیده از یک رابطه زناشویی است که عوامل مهمی از جمله: (هیجان‌خواهی، صمیمیت، عملکرد جنسی و ویژگی‌های شخصیتی در آن نقش دارد.)

به نظر می‌رسد رضایت یا عدم رضایت اعضای خانواده و در

محرومیت، ناامنی و عدم خوشبختی، مشکلات اجتماعی و جرائم، تجاوزات جنسی و بیماری‌های روانی منتهی می‌گردد. [۲۷] یکی دیگر از عواملی که رضایت زناشویی بیش از همه از آن متأثر است ویژگی‌های شخصیتی زوجین است. در واقع رابطه زناشویی پیوند و شخصیت است و هر یک از همسران با پیشینه تحولی، سبک شخصیتی، ترکیب عوامل زیست‌شناختی و تجربه گوناگون به زندگی مشترک قدم می‌گذارند. ویژگی‌های شخصیتی با تمام عملکردهای انسان ارتباط دارد. تفاوت‌های بین فردی در شخصیت قابل پیش‌بینی و توجیه است. شخصیت به صورت مستقیم و به عنوان عاملی تأثیرگذار بر فرآیند ارتباطات زوج‌ها اثر دارد. شخصیت یک نفر انواع معین و متفاوتی از واکنش‌ها را از طرف متقابل فرامی‌خواند و بالطبع رضایت زناشویی و میزان سازگاری آن‌ها را متأثر می‌سازد. [۲۸] یافته‌های پژوهش نشان داد بین مشابه بودن در خوشایندی و برون‌گرایی با رضایت زناشویی رابطه معنادار وجود دارد و بین مکمل بودن در عامل روان‌آزرده‌خویی با رضایت زناشویی رابطه منفی وجود دارد. [۲۸]

باتوجه به این که هر یک از متغیرهای ذکر شده (هیجان خواهی، صمیمیت، عملکرد جنسی و ویژگی‌های شخصیتی) به طور جداگانه مورد بررسی قرار گرفته اند ولی در پژوهش‌ها به این متغیرها و سهم هر یک از این‌ها در پیش‌بینی رضایت زناشویی کمتر پرداخته شده است و محقق در نظر داشته با توجه به نقش این متغیرها در رضایت زناشویی آن‌ها را مطالعه و مورد بررسی قرار دهد. لذا مسأله تحقیق این است که هیجان‌خواهی، صمیمیت، عملکرد جنسی و ویژگی‌های شخصیتی تا چه اندازه می‌توانند رضایت زناشویی را پیش‌بینی نمایند؟ و دیگر اینکه تا چه اندازه می‌توانند در رضایت زناشویی نقش داشته و تا چه اندازه با رضایت زناشویی رابطه دارند؟

روش نوع پژوهش

طرح این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و مبتنی بر تحقیقات پیش‌بینی است.

تحقیق همبستگی در تبیین رفتارهای انسانی مهم کمک می‌کند و پیامدهای احتمالی را پیش‌بینی می‌کند. بر اساس مطالعات پیش‌بینی اگر بین دو متغیر رابطه معناداری وجود داشته باشد، می‌توان نمره یک متغیر را از روی نمره متغیر دیگری که در دست است پیش‌بینی کرد.

پژوهش‌های پیش‌بینی بین روش‌های همبستگی ساده و روش‌های علی است که از اعتبار بالایی در شیوه‌های اکتشافی و ایجاد رویکردی نو داراست. این پژوهش در رابطه موجود بین متغیرهای (رضایت زناشویی، هیجان خواهی، صمیمیت

راتوانایی برقراری ارتباط با دیگری و بیان عواطف تعریف می‌کنند و آن را حق مسلم و از حالت‌های طبیعی انسان می‌دانند. [۲۱]

صمیمیت، نزدیکی، تشابه و یک رابطه شخصی یا هیجانی باشخص دیگر است که مستلزم شناخت و درک عمیق از فرد دیگر به منظور بیان افکار و احساسات می‌باشد. [۲۲]

اریکسون مرحله جوانی و اوایل بزرگسالی را مرحله پیوند زناشویی و صمیمیت در مقابل انزوا می‌داند و معتقد است که در این دوره مانوعی کار خلاق را به عهده می‌گیریم و با دیگران روابط صمیمی برقرار می‌کنیم و پیوند زناشویی ایجاد می‌نماییم. وی صمیمیت را محدود به روابط جنسی نمی‌داند بلکه به احساس وفاداری، خود را بی‌پرده ابراز نمودن می‌داند و افرادی که قادر به برقراری چنین صمیمیتی نیستند احساس انزوا می‌کنند و از تماس‌های اجتماعی اجتناب نموده و شاید نسبت به دیگران پر خاشاک‌تر بشوند. [۲۳]

از دیگر عوامل رضایت زناشویی چگونگی عملکرد جنسی در روابط زناشویی است. در یک ازدواج سالم وجود رابطه جنسی مطلوب به نحوی که بتواند موجب تأمین رضایت زناشویی طرفین شود نقش بسیار مهم و اساسی در موفقیت و پایداری کانون خانواده دارد. به عقیده مزلو نظریه پرداز انسان‌نگار در سال ۱۹۶۰ برآورده نشدن این نیاز، تعالی انسان را به شدت آسیب‌پذیر می‌کند. [۲۴]

احساس محرومیت در امور جنسی ریشه‌ی بسیاری از بیماری‌های روانی گردیده و به صورت صفات خطرناک مانند: میل به ظلم، خیانت، حسادت و فساد اجتماعی تجلی می‌کند. [۲۵]

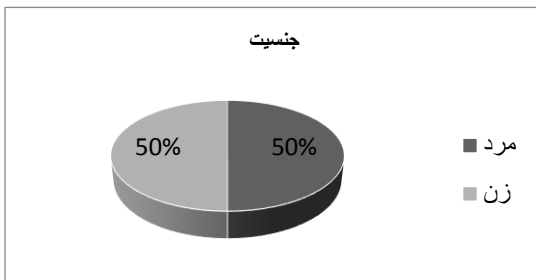
پژوهش‌های زیادی نشان می‌دهند که رضایت جنسی به طور گسترده‌ای با رضایت از رابطه زناشویی ارتباط دارد. همچنین نشان داده شده است که رضایت از رابطه جنسی رابطه مثبتی با مؤلفه‌های کیفیت ارتباط زناشویی از قبیل دوست داشتن، تعهد و پایداری و رابطه معکوسی با احتمال طلاق دارد. [۲۶] ارضای مطلوب تمایلات جنسی در تکوین شخصیت انسان و سلامت فردی، اجتماعی و دستیابی به آرامش و آسایش نقش مهمی را ایفا می‌کند. به نظر می‌رسد بی‌توجهی به غریزه جنسی در انسان عوارض جبران‌ناپذیری برجای می‌گذارد، به طوری که به خطر افتادن آن موجب اختلال در عواطف، شخصیت و عملکرد اجتماعی افراد می‌گردد. در بیشتر مواقع، اختلال در روابط جنسی و عدم رضایت جنسی زوجین منجر به فروپاشی بنیان خانواده می‌گردد. فشارهای جسمی و روانی ناشی از ارضای نامطلوب، تمایلات جنسی فرد را به بی‌راهه کشانده و سلامت او را تهدید می‌کند؛ همچنین توانمندی و خلاقیت او را تقلیل داده، به احساس

نتایج

در این بخش نتایج مربوط به فرضیه های پژوهش ارائه شده است.

جدول ۱. توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب جنسیت

جنسیت	تعداد	درصد
مرد	۱۷۵	۵۰
زن	۱۷۵	۵۰
کل	۳۵۰	۱۰۰

نمودار ۱ نمودار فراوانی پاسخگویان بر حسب جنسیت

همان طور که در جدول و نمودار ۱ دیده می شود ۵۰ درصد (۱۷۵ نفر) از نمونه آماری مرد و ۵۰ درصد (۱۷۵ نفر) آن‌ها زن هستند.

جدول ۲ ماتریس مربوط به همبستگی بین هیجان خواهی (ماجراجویی، تجربه خواهی، عدم بازداری، ملال پذیری) و رضایت زناشویی (و ابعاد آن شامل موضوعات شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت اوقات فراغت، روابط جنسی، ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام، جهت گیری مذهبی) ارائه شده است.

نتایج مندرج در جدول ۲ نشان می دهد که:

- بین بعد ماجراجویی با رضایت زناشویی و ابعاد موضوعات شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، فعالیت اوقات فراغت و روابط جنسی همبستگی ضعیف، مثبت و معنی داری وجود دارد ($P < 0/05$).

- بین بعد تجربه خواهی با رضایت زناشویی و ابعاد فعالیت اوقات فراغت، ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام همبستگی ضعیف، منفی و معنی داری وجود دارد ($P < 0/05$).

- بین بعد عدم بازداری با رضایت زناشویی و ابعاد ارتباط زناشویی، فعالیت اوقات فراغت و جهت گیری مذهبی همبستگی ضعیف، منفی و معنی داری وجود دارد ($P < 0/05$).

- بین بعد ملال پذیری با رضایت زناشویی و ابعاد موضوعات شخصیتی، حل تعارض، مدیریت مالی،

عملکرد جنسی و ویژگی های شخصیتی) از نوع و میزان همبستگی آن‌ها مورد مطالعه قرار میگیرد.

آزمودنی

الف) جامعه آماری: جامعه آماری این تحقیق را زنان و مردان متأهل پرستار ۴ بیمارستان از بیمارستان های شهر تهران شامل (فارابی، امام خمینی، میلاد و شریعتی) تشکیل می دهند.

ب) نمونه پژوهش: با توجه به ریزش نمونه ها و به جهت بالا بردن صحت عملیات و کاهش خطای نمونه گیری و قضاوت دقیق تر تصمیم گرفته شد حجم نمونه کل پژوهش ۳۵۰ نفر در نظر گرفته شد که این تعداد را ۱۷۵ زن متأهل پرستار و ۱۷۵ مرد متأهل پرستار تشکیل می دهند. در این پژوهش از روش نمونه گیری در دسترس استفاده شده است.

ابزارهای پژوهش

در این پژوهش جهت گرد آوری داده ها از هفت پرسشنامه: رضایت زناشویی انریچ، هیجان خواهی زاگرمین فرم پنجم، صمیمیت زناشویی باگاروزی، عملکرد جنسی زنان، پریشانی جنسی زنان، عملکرد جنسی مردان و ویژگی های شخصیتی نئو فرم کوتاه استفاده شده است.

شیوه انجام پژوهش

پس از آماده شدن ابزار و هماهنگی با بیمارستانها و ارجاع دهندگان پژوهشگر به بیمارستانهای میلاد، شریعتی، امام خمینی و فارابی واقع در شهر تهران مراجعه نموده که جمع آوری پرسشنامه ها به علت طولانی بودن سوالات، خصوصی بودن برخی از پرسش ها حدود ۱ ماه زمان برد در این اثناء برخی از پرستاران پرسشنامه ها را به شکلی ناقص پر کردند و به دلایلی مانند بی حوصلگی، خستگی و یا نداشتن زمان از ادامه همکاری با پژوهشگر امتناع می نمودند که همگی از تحقیق حذف شده و پرستاران دیگری جایگزین ایشان گشتند.

شیوه تحلیل داده‌ها

در تجزیه و تحلیل داده ها ابتدا داده های جمعیت شناختی بر اساس میانگین، انحراف استاندارد، میانه و ... مورد بررسی قرار گرفتند و سپس برای تحلیل اطلاعات جمع آوری شده از پرسشنامه های استاندارد از آمار استنباطی از قبیل همبستگی پیرسون، تحلیل رگرسیون استفاده شد. داده های بدست آمده با نرم افزار (اس. پی. اس. اس.) آنالیز گردید

نتایج مندرج در جدول ۶ نشان می‌دهد بین ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، پذیرا بودن به تجربه، سازگار بودن و مسئولیت پذیر بودن با رضایت زناشویی رابطه ضعیف، مثبت و معنی دار وجود دارد ($P < 0/05$). همچنین بین روان‌رنجورخویی با رضایت زناشویی رابطه ضعیف، منفی و معنی دار وجود دارد ($P < 0/05$).

جدول ۷ دربرگیرنده نتایج مربوط به تحلیل واریانس در کل آزمودنی‌ها می‌باشد. متغیرهای وارد شده به معادله رگرسیون عبارت بودند از صمیمیت، عملکرد جنسی، ویژگی‌های شخصیتی و هیجان‌خواهی.

نگاهی به جدول ۷ نشان می‌دهد که F مشاهده شده ناشی از تحلیل واریانس رگرسیون در مقایسه با مقادیر بحرانی، معنادار می‌باشد. همچنین با توجه به میزان ضریب تعیین تعدیل شده مشخص می‌شود که متغیرهای صمیمیت، هیجان‌خواهی، عملکرد جنسی و ویژگی‌های شخصیتی توانایی پیش‌بینی ۲۷ درصد رضایت زناشویی را دارند.

جدول ۸ نتایج مربوط به تحلیل رگرسیون چند متغیره خطی در کل آزمودنی‌ها را نشان می‌دهد. نتایج مندرج در جدول ۸ نشان می‌دهد که بتای استاندارد مربوط به متغیرهای صمیمیت و ویژگی‌های شخصیتی معنی دار می‌باشد ($P < 0/05$). به عبارت دیگر تغییر یک واحد انحراف استاندارد در متغیرهای صمیمیت و ویژگی‌های شخصیتی میزان رضایت زناشویی را ۰/۴۵ و ۰/۱۴ انحراف استاندارد تغییر می‌دهد.

فعالیت اوقات فراغت، روابط جنسی، ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام و جهت‌گیری مذهبی همبستگی ضعیف، منفی و معنی‌داری وجود دارد ($P < 0/05$). بین هیجان‌خواهی با ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام و جهت‌گیری مذهبی همبستگی ضعیف، منفی و معنی‌داری وجود دارد ($P < 0/05$).

نتایج مندرج در جدول ۳ نشان می‌دهد بین صمیمیت و ابعاد آن با رضایت زناشویی و ابعاد آن رابطه مثبت و متوسط، قوی معنی دار وجود دارد ($P < 0/05$).

جدول ۴ ماتریس مربوط به همبستگی بین عملکرد جنسی زنان (میل، تحریک، رطوبت، ارگاسم، رضایت‌مندی، درد، پریشانی جنسی) و رضایت زناشویی (و ابعاد آن شامل موضوعات شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت اوقات فراغت، روابط جنسی، ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام، جهت‌گیری مذهبی) ارائه شده است.

نتایج مندرج در جدول ۴ نشان می‌دهد بین عملکرد جنسی زنان و ابعاد آن (بجز شاخص پریشانی جنسی زنان) با رضایت زناشویی و ابعاد آن رابطه ضعیف تا متوسط، مثبت و معنی دار وجود دارد ($P < 0/05$). همچنین بین شاخص پریشانی جنسی زنان با رضایت زناشویی و ابعاد آن رابطه ضعیف تا متوسط، منفی و معنی دار وجود دارد ($P < 0/05$).

جدول شماره (۵) ماتریس مربوط به همبستگی بین عملکرد جنسی مردان (عملکرد نعوظی، اوج لذت جنسی، میل جنسی، رضایت از نزدیکی، رضایت کلی) و رضایت زناشویی (و ابعاد آن شامل موضوعات شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت اوقات فراغت، روابط جنسی، ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام، جهت‌گیری مذهبی) ارائه شده است.

نتایج مندرج در جدول ۵ نشان می‌دهد بین عملکرد جنسی مردان و ابعاد آن (شامل عملکرد نعوظی، میل جنسی، رضایت از نزدیکی و رضایت کلی) با رضایت زناشویی رابطه ضعیف تا متوسط، مثبت و معنی دار وجود دارد ($P < 0/05$). بین اوج لذت جنسی با رضایت زناشویی رابطه معنی‌داری یافت نشد ($P < 0/05$).

جدول ۶ ماتریس مربوط به همبستگی بین ویژگی‌های شخصیتی (روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، پذیرا بودن به تجربه، سازگار بودن و مسئولیت پذیر بودن) و رضایت زناشویی (و ابعاد آن شامل موضوعات شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت اوقات فراغت، روابط جنسی، ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام، جهت‌گیری مذهبی) ارائه شده است.

جدول ۲. نتایج مربوط به همبستگی بین هیجان خواهی و مؤلفه های آن و رضایت زناشویی (n=۳۵۰)

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
همبستگی	۱														
ماجراجویی	-														
تجربه خواهی	۰/۳۷	۱													
عدم بازداری	۰/۲۸	۰/۳۷	۱												
ملاط پذیري	۰/۱۵	۰/۴۰	۰/۳۴	۱											
هیجان خواهی	۰/۷۲	۰/۷۲	۰/۶۵	۰/۶۴	۱										
موضوعات شخصیتی	۰/۱۴	-۰/۰۷	-۰/۰۶	-۰/۱۵	۰/۰۰	۱									
ارتباط زناشویی	۰/۱۹	-۰/۰۹	-۰/۱۲	-۰/۱۰	۰/۰۱	۰/۸۰	۱								
حل تعارض	۰/۱۶	-۰/۰۵	-۰/۰۸	-۰/۱۳	۰/۰۱	۰/۷۹	۰/۷۹	۱							
مدیریت مالی	۰/۴۲	۰/۶۷	۰/۰۸	۰/۰۰	۱/۱۵	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۵۸	۱						
فعالیت اوقات فراغت	۰/۱۴	-۰/۱۵	-۰/۱۷	۰/۳۴	۰/۱۲	۰/۵۶	۰/۵۵	۰/۵۹	۰/۶۴	۱					
روابط جنسی	۰/۱۸	-۰/۰۶	-۰/۰۷	-۰/۲۰	۰/۰۰	۰/۵۵	۰/۴۹	۰/۵۵	۰/۶۲	۰/۰۰	۱				
ارتباط با فرزندان	۰/۰۴	۰/۱۴	-۰/۱۰	-۰/۱۶	-۰/۱۱	۰/۵۳	۰/۵۶	۰/۵۳	۰/۴۷	۰/۴۴	۰/۴۵	۱			
ارتباط با اقوام	۰/۹۲	۰/۰۰	-۰/۰۵	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۱		
جهت گیری مذهبی	۰/۰۶	-۰/۱۱	-۰/۱۵	-۰/۲۵	-۰/۱۴	۰/۶۴	۰/۶۴	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۴۵	۰/۴۵	۰/۶۲	۰/۵۴	۱	
رضایت زناشویی	۰/۱۴	-۰/۱۲	-۰/۱۳	-۰/۲۳	-۰/۰۸	۰/۸۸	۰/۸۷	۰/۸۴	۰/۷۷	۰/۷۴	۰/۷۳	۰/۷۵	۰/۶۸	۰/۷۹	۱
معنی داری	۰/۰۱	۰/۰۳	۰/۰۲	۰/۰۰	۰/۱۶	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	-

جدول ۳. نتایج مربوط به همبستگی بین صمیمیت و مؤلفه های آن و رضایت زناشویی (n=۳۵۰)

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
صمیمیت عاطفی	۱/۰۰	۰/۸۱																	
صمیمیت روانشناختی	۰/۸۱	۱/۰۰																	
صمیمیت عقلانی	۰/۷۰	۰/۷۸	۱/۰۰																
همبستگی				۱															
معنی داری		۰/۰۰	-																
همبستگی					۱														
معنی داری																			
همبستگی																			
معنی داری		۰/۰۰	۰/۰۰																

حل تعارض	ارتباط زناشویی		اربعیت اجتماعی		موضوعات شخصیتی		صمیمیت کلی		صمیمیت فرهنگی - فرهنگی		صمیمیت اجتماعی - اجتماعی		صمیمیت زیبا - شناختی		صمیمیت معنوی		صمیمیت بدنی		صمیمیت جنسی		
	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	
۱																					
۰/۵۸	-	۱																			
۰/۵۵	۰/۰۰	۰/۷۹																			
۰/۶۲	۰/۰۰	۰/۷۵	۰/۸۰	۱																	
۰/۴۰	۰/۰۰	۰/۴۰	۰/۳۷	۰/۰۰	۰/۳۸	۱															
۰/۳۳	۰/۰۰	۰/۳۷	۰/۳۴	۰/۰۰	۰/۳۳	۰/۷۳															
۰/۳۴	۰/۰۰	۰/۳۳	۰/۲۹	۰/۰۰	۰/۳۳	۰/۶۳															
۰/۳۴	۰/۰۰	۰/۴۰	۰/۳۴	۰/۰۰	۰/۳۹	۰/۶۱															
۰/۳۳	۰/۰۰	۰/۳۸	۰/۳۴	۰/۰۰	۰/۳۹	۰/۶۳															
۰/۳۰	۰/۰۰	۰/۳۸	۰/۳۶	۰/۰۰	۰/۴۱	۰/۶۱															
۰/۳۹	۰/۰۰	۰/۳۸	۰/۳۲	۰/۰۰	۰/۳۳	۰/۶۱															
۰/۳۳	۰/۰۰	۰/۳۵	۰/۳۶	۰/۰۰	۰/۳۶	۰/۵۱															
همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری

Downloaded from cpap.shahed.ac.ir at 11:53 IRST on Tuesday November 13th 2018

رضایت زناشویی	جهت گیری مذهبی		ارتباط با اقوام		ارتباط با فرزندان		روابط جنسی		فعالیت اوقات فراغت		مدیریت مالی		معنی داری
	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	
-													
۰/۰۰	۰/۴۳	-	۱										
۰/۰۰	۰/۳۸	۰/۰۰	۰/۷۹	-	۱								
۰/۰۰	۰/۳۸	۰/۰۰	۰/۶۸	۰/۰۰	۰/۵۴	۱							
۰/۰۰	۰/۳۷	۰/۰۰	۰/۷۵	۰/۰۰	۰/۶۲	۰/۵۶	-	۱					
۰/۰۰	۰/۳۰	۰/۰۰	۰/۷۳	۰/۰۰	۰/۴۵	۰/۳۵	۰/۰۰	۰/۵۱	-	۱			
۰/۰۰	۰/۳۲	۰/۰۰	۰/۷۴	۰/۰۰	۰/۵۳	۰/۳۹	۰/۰۰	۰/۴۶	۰/۰۰	۰/۵۵	-	۱	
۰/۰۰	۰/۳۳	۰/۰۰	۰/۷۷	۰/۰۰	۰/۵۸	۰/۴۴	۰/۰۰	۰/۵۷	۰/۰۰	۰/۵۸	۰/۰۰	۰/۵۶	-
۰/۰۰	۰/۳۵	۰/۰۰	۰/۸۴	۰/۰۰	۰/۵۸	۰/۵۲	۰/۰۰	۰/۵۹	۰/۰۰	۰/۴۹	۰/۰۰	۰/۵۵	۰/۰۰
۰/۰۰	۰/۳۵	۰/۰۰	۰/۸۷	۰/۰۰	۰/۶۴	۰/۵۳	۰/۰۰	۰/۵۶	۰/۰۰	۰/۵۵	۰/۰۰	۰/۵۹	۰/۰۰
۰/۰۰	۰/۳۶	۰/۰۰	۰/۸۸	۰/۰۰	۰/۶۴	۰/۴۷	۰/۰۰	۰/۵۳	۰/۰۰	۰/۶۲	۰/۰۰	۰/۶۴	۰/۰۰
۰/۰۰	۰/۵۱	۰/۰۰	۰/۶۸	۰/۰۰	۰/۴۷	۰/۳۴	۰/۰۰	۰/۴۱	۰/۰۰	۰/۳۹	۰/۰۰	۰/۳۵	۰/۰۰
۰/۰۰	۰/۵۶	۰/۰۰	۰/۶۲	۰/۰۰	۰/۴۲	۰/۳۶	۰/۰۰	۰/۳۵	۰/۰۰	۰/۲۵	۰/۰۰	۰/۳۱	۰/۰۰
۰/۰۰	۰/۶۳	۰/۰۰	۰/۳۸	۰/۰۰	۰/۳۷	۰/۳۰	۰/۰۰	۰/۳۰	۰/۰۰	۰/۲۴	۰/۰۰	۰/۲۶	۰/۰۰
۰/۰۰	۰/۷۱	۰/۰۰	۰/۴۴	۰/۰۰	۰/۳۹	۰/۳۱	۰/۰۰	۰/۳۲	۰/۰۰	۰/۲۹	۰/۰۰	۰/۳۱	۰/۰۰
۰/۰۰	۰/۶۹	۰/۰۰	۰/۴۵	۰/۰۰	۰/۴۰	۰/۳۵	۰/۰۰	۰/۳۱	۰/۰۰	۰/۳۳	۰/۰۰	۰/۳۱	۰/۰۰
۰/۰۰	۰/۷۰	۰/۰۰	۰/۴۴	۰/۰۰	۰/۳۷	۰/۳۶	۰/۰۰	۰/۲۹	۰/۰۰	۰/۳۳	۰/۰۰	۰/۳۲	۰/۰۰
۰/۰۰	۰/۸۱	۰/۰۰	۰/۴۱	۰/۰۰	۰/۴۰	۰/۳۵	۰/۰۰	۰/۳۱	۰/۰۰	۰/۲۶	۰/۰۰	۰/۲۷	۰/۰۰
	۱/۰۰	۰/۰۰	۰/۴۳	۰/۰۰	۰/۳۸	۰/۳۸	۰/۰۰	۰/۳۷	۰/۰۰	۰/۳۰	۰/۰۰	۰/۳۲	۰/۰۰
همبستگی	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی
معنی داری	رضایت زناشویی	جهت گیری مذهبی	ارتباط با اقوام	ارتباط با فرزندان	روابط جنسی	فعالیت اوقات فراغت	مدیریت مالی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی

جدول ۴. نتایج مربوط به همبستگی بین عملکرد جنسی زنان و مؤلفه های آن و رضایت زناشویی (n=۱۷۵)

متغیرها	میل
۱	۱
۲	
۳	
۴	
۵	
۶	
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	
۱۶	
۱۷	
۱۸	

Downloaded from cpap.shahed.ac.ir at 11:53 IRST on Tuesday November 13th 2018

معنی داری	پیشانی جنسی		عملکرد جنسی زنان		درد		رضایتمندی		ازگاسم		رطوبت		تحریک		معنی داری
	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	
-															
۰/۰۰	۱	-	۱	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
۰/۰۰	-۰/۶۹	۰/۰۰	۰/۷۶	-	۱	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
۰/۰۰	-۰/۵۱	۰/۰۰	۰/۸۸	۰/۰۰	۰/۵۵	۱	-	۱	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
۰/۰۰	-۰/۷۰	۰/۰۰	۰/۹۳	۰/۰۰	۰/۷۱	۰/۸۳	۰/۰۰	۰/۸۳	-	۱	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
۰/۰۰	-۰/۵۸	۰/۰۰	۰/۹۳	۰/۰۰	۰/۶۵	۰/۸۳	۰/۰۰	۰/۸۳	۰/۰۰	۰/۸۹	-	۱	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
۰/۰۰	-۰/۶۱	۰/۰۰	۰/۸۹	۰/۰۰	۰/۵۴	۰/۷۷	۰/۰۰	۰/۷۷	۰/۰۰	۰/۸۰	۰/۰۰	۰/۸۲	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
۰/۰۰	-۰/۵۲	۰/۰۰	۰/۶۹	۰/۰۰	۰/۳۹	۰/۵۴	۰/۰۰	۰/۵۴	۰/۰۰	۰/۵۰	۰/۰۰	۰/۵۳	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰

ارتباط با القوم	ارتباط با فرزندان		ارتباط جنسی		رؤابط جنسی		فعالیت اوقات فراغت		مدیریت مالی		حل تعارض		ارتباط زناشویی		موضوعات شخصیتی	
	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی	معنی داری	همبستگی
همبستگی	۰/۱۱	۰/۱۲	۰/۰۱	۰/۲۱	۰/۲۱	۰/۲۱	۰/۲۱	۰/۲۱	۰/۲۱	۰/۲۱	۰/۲۱	۰/۲۱	۰/۲۱	۰/۲۱	۰/۲۱	۰/۲۱
۰/۱۵	۰/۰۰	۰/۲۸	۰/۰۰	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۲۶
۰/۲۰	۰/۰۰	۰/۲۵	۰/۰۰	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۳
۰/۳۰	۰/۰۰	۰/۲۶	۰/۰۰	۰/۲۲	۰/۲۲	۰/۲۲	۰/۲۲	۰/۲۲	۰/۲۲	۰/۲۲	۰/۲۲	۰/۲۲	۰/۲۲	۰/۲۲	۰/۲۲	۰/۲۲
۰/۲۲	۰/۰۰	۰/۲۹	۰/۰۰	۰/۳۰	۰/۳۰	۰/۳۰	۰/۳۰	۰/۳۰	۰/۳۰	۰/۳۰	۰/۳۰	۰/۳۰	۰/۳۰	۰/۳۰	۰/۳۰	۰/۳۰
۰/۲۶	۰/۰۰	۰/۲۷	۰/۰۱	۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۲۰
۰/۲۱	۰/۰۰	۰/۲۹	۰/۰۰	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸
۰/۲۹	۰/۰۰	۰/۲۷	۰/۰۰	۰/۳۸	۰/۳۸	۰/۳۸	۰/۳۸	۰/۳۸	۰/۳۸	۰/۳۸	۰/۳۸	۰/۳۸	۰/۳۸	۰/۳۸	۰/۳۸	۰/۳۸
۰/۴۷	۰/۰۰	۰/۵۳	۰/۰۰	۰/۶۲	۰/۶۲	۰/۶۲	۰/۶۲	۰/۶۲	۰/۶۲	۰/۶۲	۰/۶۲	۰/۶۲	۰/۶۲	۰/۶۲	۰/۶۲	۰/۶۲
۰/۵۳	۰/۰۰	۰/۵۶	۰/۰۰	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵
۰/۵۲	۰/۰۰	۰/۵۹	۰/۰۰	۰/۴۹	۰/۴۹	۰/۴۹	۰/۴۹	۰/۴۹	۰/۴۹	۰/۴۹	۰/۴۹	۰/۴۹	۰/۴۹	۰/۴۹	۰/۴۹	۰/۴۹
۰/۴۴	۰/۰۰	۰/۵۷	۰/۰۰	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۵۸
۰/۳۹	۰/۰۰	۰/۴۶	۰/۰۰	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵	۰/۵۵
۰/۴۵	۰/۰۰	۰/۵۱	-	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۰/۵۶	-	۱														
۱																

جدول ۱. نتایج مربوط به همبستگی بین ویژگی های شخصیتی و مؤلفه های آن و رضایت زناشویی (n=۳۵۰)

متغیر ها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
روانرنجورخویی	همبستگی														
	معنی داری	-													
برونگرایی	همبستگی	۰/۴۸													
	معنی داری	۰/۰۰													
پذیرا بودن به تجربه	همبستگی	-۰/۲۴	۰/۲۴												
	معنی داری	۰/۰۰	۰/۰۰												
سازگار بودن	همبستگی	-۰/۴۳	۰/۴۴	۰/۲۴											
	معنی داری	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰											
مستولیت پذیری	همبستگی	-۰/۴۳	۰/۴۷	۰/۱۵	۰/۵۳										
	معنی داری	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۱	۰/۰۰										
موضوعات شخصیتی	همبستگی	-۰/۰۷	۰/۲۲	۰/۱۳	۰/۱۱	۰/۱۴									
	معنی داری	۰/۲۲	۰/۰۰	۰/۰۱	۰/۰۴	۰/۰۱									
ارتباط زناشویی	همبستگی	-۰/۱۴	۰/۲۲	۰/۲۰	۰/۱۱	۰/۱۶	۰/۸۰								
	معنی داری	۰/۰۱	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۴	۰/۰۰	۰/۰۰								
حل تعارض	همبستگی	-۰/۱۱	۰/۲۴	۰/۱۱	۰/۱۷	۰/۱۹	۰/۷۵	۰/۷۹							
	معنی داری	۰/۰۵	۰/۰۰	۰/۰۳	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰							
مدیریت مالی	همبستگی	-۰/۱۸	۰/۲۹	۰/۲۶	۰/۲۷	۰/۲۲	۰/۶۲	۰/۵۵	۰/۵۸						
	معنی داری	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰						
فعالیت اوقات فراغت	همبستگی	-۰/۰۴	۰/۲۳	۰/۱۳	۰/۱۹	۰/۱۴	۰/۶۴	۰/۵۹	۰/۵۶	۱					
	معنی داری	۰/۴۱	۰/۰۰	۰/۰۱	۰/۰۰	۰/۰۱	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰					
روابط جنسی	همبستگی	-۰/۰۹	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۰۸	۰/۱۱	۰/۶۲	۰/۵۵	۰/۴۹	۰/۵۵	۱				
	معنی داری	۰/۰۹	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۱۴	۰/۰۴	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰				
ارتباط با فرزندان	همبستگی	-۰/۱۰	۰/۲۱	۰/۱۷	۰/۱۹	۰/۲۲	۰/۵۳	۰/۵۶	۰/۵۹	۰/۵۶	۰/۵۱	۱			
	معنی داری	۰/۰۷	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰			
ارتباط با اقوام	همبستگی	-۰/۰۷	۰/۱۷	۰/۲۲	۰/۲۰	۰/۲۲	۰/۴۷	۰/۵۳	۰/۵۲	۰/۴۴	۰/۳۹	۰/۴۵	۰/۵۶	۱	
	معنی داری	۰/۲۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	
جهت گیری مذهبی	همبستگی	-۰/۰۶	۰/۲۱	۰/۱۱	۰/۱	۰/۱۹	۰/۶۴	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۴۵	۰/۵۳	۰/۴۵	۰/۵۴	۱	
	معنی داری	۰/۲۵	۰/۰۰	۰/۰۳	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	
رضایت زناشویی	همبستگی	-۰/۱۲	۰/۲۸	۰/۲۲	۰/۲۰	۰/۲۲	۰/۸۸	۰/۸۷	۰/۸۴	۰/۷۷	۰/۷۴	۰/۷۳	۰/۷۵	۰/۶۸	۰/۷۹
	معنی داری	۰/۰۳	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰

جدول ۷. تحلیل واریانس مربوط به رگرسیون پیش بینی رضایت زناشویی بر اساس هیجان خواهی، صمیمیت، عملکرد جنسی و ویژگی های شخصیتی در کل آزمودنی ها (n=۳۵۰)

مدل	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	R	R ²	معنی داری
۱ رگرسیون	۸۲۸۵۴/۵۱	۲۰۷۱۳/۶۳	۳۲/۷۶		۰/۵۲	۰/۰۰۱	
باقیمانده	۲۱۸۱۰۱/۹۵	۳۴۵/۰۰	۶۳۲/۱۸				
کل	۳۰۰۹۵۶/۴۶	۳۴۹/۰۰					

*مدل یک: پیش بینی کننده: صمیمیت، هیجان خواهی، عملکرد جنسی، ویژگی های شخصیتی

جدول ۸. مشخصه های آماری رگرسیون رضایت زناشویی بر اساس هیجانخواهی، صمیمیت، عملکردجنسی و ویژگیهای شخصیتی در کل آزمودنی ها (n=۳۵۰)

مدل	متغیر	ضریب رگرسیون استاندارد نشده B	خطای انحراف استاندارد رگرسیون SEB	ضریب رگرسیون استاندارد شده Beta	آزمون تی (t)	معنی داری
۱	هیجان خواهی	۰/۱۲	۰/۳۷	-۰/۰۲	-۰/۴۴	۰/۶۶
	صمیمیت	۰/۳۱	۰/۰۲	۰/۴۵	۸/۵۲	۰/۰۰
	عملکرد جنسی	-۰/۰۲	۰/۰۸	-۰/۰۱	-۰/۱۹	۰/۸۵
	ویژگی های شخصیتی	۰/۲۸	۰/۱۰	۰/۱۴	۲/۸۰	۰/۰۱

بحث و نتیجه گیری

نتایج آزمون نشان داد که بین بعد ماجراجویی با رضایت زناشویی و ابعاد موضوعات شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، فعالیت اوقات فراغت و روابط جنسی همبستگی ضعیف، مثبت و معنی داری وجود دارد. بین بعد تجربه خواهی با رضایت زناشویی و ابعاد فعالیت اوقات فراغت، ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام همبستگی ضعیف، منفی و معنی داری وجود دارد. بین بعد بازاریابی با رضایت زناشویی و ابعاد ارتباط زناشویی، فعالیت اوقات فراغت و جهت گیری مذهبی همبستگی ضعیف، منفی و معنی داری وجود دارد. بین بعد ملال پذیری با رضایت زناشویی و ابعاد موضوعات شخصیتی، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت اوقات فراغت، روابط جنسی، ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام و جهت گیری مذهبی همبستگی ضعیف، منفی و معنی داری وجود دارد. بین هیجان خواهی با ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام و جهت گیری مذهبی همبستگی ضعیف، منفی و معنی داری وجود دارد. این نتایج با نتایج تحقیق خالویی که تحقیقی را با عنوان بررسی رابطه بین هیجان خواهی با میزان رضایت زناشویی در شهرستان اراک انجام داده بود همخوانی دارد. خالویی در تحقیقی خود به این نتیجه رسیده بود که هیجان خواهی و میزان رضایت زناشویی رابطه منفی معنادار بود و میانگین نمرات هیجان خواهی مردان بیشتر از زنان بود و همچنین میانگین نمرات هیجان خواهی زوج های ناراضماند بیشتر از زوج های رضامند بود [۲۹]. اما با تحقیق رحیمی که با موضوع رابطه هیجان خواهی و سلامت روان بارضایت زناشویی دانشجویان متأهل دانشگاه پیام نور استان تهران در سال ۱۳۹۰ انجام شده بود همخوانی ندارد. رحیمی در تحقیق خود به این نتیجه رسید که هیجان خواهی و میزان رضایت زناشویی رابطه مثبت معنادار دارند. دلیل این ناهمخوانی را شاید بتوان با تفاوت در جامعه آماری (شهر تهران و شهر اراک) و ابزارهای تحقیق دانست [۲۹]. همچنین با تحقیق فتاحی و همکاران با موضوع عوامل زمینه ساز بی وفایی زناشویی زنان که هیجان خواهی را یکی از عوامل کاهش رضایت زناشویی دانسته اند نیز همخوانی دارد [۳۰].

دارد چرا که آن‌ها دریافتند که بین هیجان خواهی و سازگاری زناشویی رابطه منفی وجود دارد [۳۱].
 نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که هر اندازه میزان نمرات ماجراجویی (هیجان خواهی) بالا باشد میزان رضایت زناشویی کاهش می‌یابد. این نتیجه را می‌توان چنین تحلیل کرد که اگر زوجین (یکی از آن‌ها) نمره بسیار بالایی در مقیاس هیجان خواهی داشته باشد و همسر نمره بسیار پایین، احتمال عدم توافق در زندگی زناشویی افزایش می‌یابد. این موضوع در زمانی مهم‌تر می‌شود که نمره هیجان خواهی زن بالاتر باشد چرا که در جامعه ما فرصت بیشتری برای ارضاء هیجان خواهی مردان وجود دارد و شاید هم گرایش بیش از حد زن به تجربیات تازه به این علت مشکل آفرین است که در زندگی زناشویی، طبق انتظارات فرهنگی، مرد باید نقش رهبری را به عهده داشته باشد. از طرفی هم ماجراجویی می‌تواند بر رضایت زناشویی تاثیر مثبت گذاشته و فضای زندگی را از یکنواختی برهاند و همسر را با تجربه‌های جدید آشنا سازد البته این نیازمند استفاده مناسب فرد ماجراجو با از این خصوصیت است. ماجراجویی می‌تواند با استفاده از راه‌حل های جدید فضا را برای حل تعارضات زناشویی مهیا سازد. با توجه به نتایج تحقیق که رابطه مثبت و معناداری بین بعد ماجراجویی با اوقات فراغت را نشان می‌دهد می‌توان گفت که فرد ماجراجو به آزمون و خطای بیشتر، اوقات فراغت بیشتری را نیز برای این امر اختصاص می‌دهد. همچنین نتایج تحقیق نشان داد که بین بعد تجربه خواهی با رضایت زناشویی و ابعاد فعالیت اوقات فراغت، ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام همبستگی ضعیف، منفی و معنی داری وجود دارد. تجربه خواهی نیازمند صرف وقت و زمان زیادی است که این امر باعث می‌شود تا فرد زمان کمتری را بتواند برای اوقات فراغت خود و خانواده‌اش اختصاص دهد. بنابراین علاقمندی او برای فعالیت‌های اوقات فراغت و ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام همبستگی کاهش می‌یابد که در نتیجه می‌تواند رضایتمندی زناشویی را کاهش دهد. بین بعد ملال پذیری با رضایت زناشویی و ابعاد موضوعات شخصیتی، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت اوقات فراغت، روابط جنسی، ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام و جهت گیری مذهبی همبستگی ضعیف،

با نتایج این تحقیق همخوانی دارد [۳۵]. همچنین با تحقیق فنل^۱ همخوانی دارد [۳۶]. او از زوج‌هایی که حداقل ۲۰ سال از ازدواجشان می‌گذشت و از رابطه زناشویی خود رضایت داشتند خواست که ویژگی‌هایی را که باعث رضایت آن‌ها از زندگی می‌شود، معرفی کنند. آن‌ها صمیمیت و گذشت را یکی از ده اولویت اول برای رضایت زناشویی عنوان کردند در مطالعه دیگری، از ۱۱۶۹ درمانگر خواسته شد که مشکلترین حوزه‌های اختلاف زناشویی را درجه بندی کنند آن‌ها به ترتیب، ارتباط، انتظارات غیرواقعی از ازدواج و همسر، فقدان صمیمیت و نشان ندادن علاقه را به عنوان مهمترین جنبه مشکلات فقدان صمیمیت و نشان ندادن علاقه را به عنوان مهمترین جنبه باعث استحکام رابطه زناشویی می‌شود، روابط عاطفی نزدیک و صمیمیت بین زوج‌هاست. روابط صمیمانه نیازهای عاطفی ما را ارضاء میکند و همچنین منبعی برای بیشتر آسیبهای شدید ما می‌باشد [۳۸]. عمق صمیمیتی که زوجها در روابطشان ایجاد می‌کنند، به توانایی آن‌ها برای انتقال روشن، صریح و موثراکار، احساسات، نیازها، خواسته‌ها و آرزوهایشان بستگی دارد [۳۹].

صمیمیت دارای ابعاد صمیمیت عاطفی، صمیمیت روانشناختی، صمیمیت عقلانی، صمیمیت جنسی، صمیمیت بدنی (فیزیکی)، صمیمیت معنوی، صمیمیت زیبا شناختی و صمیمیت اجتماعی - تفریحی است که نتایج تحقیق نشان داد تمامی ابعاد مذکور با رضایت زناشویی رابطه مثبت و معناداری دارند.

صمیمت عاطفی به معنای نیاز به درمیان نهادن و سهیم شدن در کلیه احساسات اعم از احساسات مثبت و احساسات منفی با همسر است. طرفین یک زندگی مشترک علاقمندند که احساسات و عواطف مثبت و منفی را با یکدیگر در میان گذاشته و چیزی را از هم مخفی نکنند بنابراین صمیمیت عاطفی می‌تواند رضایت زناشویی را افزایش دهد. صمیمیت روانشناختی شامل نیاز به، ارتباط برقرار کردن و پیوند با یک فرد از طریق افشای مطالب مهم و عمیق و مسائل معنادار فردی در مورد خود حقیقی یا درونی است. طرفین با درمیان گذاشتن مطالب مهم و حساس و اسرار خود می‌توانند رابط عمیق‌تری برقرار نموده و رضایت‌مندی آن‌ها افزایش خواهد یافت. صمیمت عقلانی نیز به معنای نیاز به سهیم شدن و درمیان نهادن ایده‌ها، افکار و باورهای مهم با یک شریک یا همسر است. فعالیت‌هایی همچون سهیم شدن و درمیان نهادن ایده‌ها، افکار و باورهای مهم بر نزدیکی زوجین و در نتیجه افزایش رضایت‌مندی آن‌ها تاثیر گذار است.

منفی و معنی داری وجود دارد. ملال پذیری یا حساسیت نسبت به یکنواختی می‌تواند فرد را نسبت به شرایط مشابه، یکسان و یکنواخت حساس تر نماید بنابراین برخی از موضوعاتی که در زندگی زناشویی تکراری و یکنواخت به نظر آید (مانند حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت اوقات فراغت، روابط جنسی، ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام و جهت گیری مذهبی) می‌تواند ملال پذیری فرد را افزایش داده و باعث کاهش رضایت زناشویی شود.

نتایج دیگر تحقیق نشان می‌دهد که بین هیجان‌خواهی با ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام و جهت گیری مذهبی همبستگی ضعیف، منفی و معنی داری وجود دارد. می‌توان این موضوع را چنین تبیین نمود که فردی هیجان خواه به دنبال تجربه موضوعات جدید و هیجان انگیز است. بنابراین چنین فردی زمان کمتری برای ارتباط با فرزندان، ارتباط با اقوام و جهت گیری مذهبی در اختیار دارد و همچنین این موضوعات حساس هیجان‌خواهی فرد را دیگر ارضاء نمی‌کند. به اعتقاد هیمن رضایت زناشویی به رویدادهای مثبت یا منفی کلی که زوجین در مورد رابطه شان احساس می‌کنند اشاره دارد، که این رویدادهای مثبت یا منفی را با عناوین مختلفی نظیر خشنودی رابطه، سازگاری رابطه، و احساسات رابطه می‌نامند [۳۲].

موضوع دیگری که در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفت رابطه صمیمیت و ابعاد رضایت زناشویی بود.

نتایج آزمون نشان داد که بین صمیمیت و ابعاد آن با رضایت زناشویی و ابعاد آن رابطه ضعیف تا متوسط و معنی دار وجود دارد. این نتایج با تحقیقات موحدی و همکاران که تحقیقی را با عنوان بررسی رابطه رضایت زناشویی، صمیمیت و کیفیت روابط زناشویی در متأهلین باگذشت همخوانی دارد. آن‌ها در تحقیقشان به این نتیجه رسیدند، افرادی که به همسر خود گذشت بیشتری نشان می‌دهند، رضایت زناشویی بیشتری دارند و میزان صمیمیت و کیفیت روابط زناشویی بین آن‌ها بالاتر است [۳۳].

با تحقیق متولی و همکاران که تحقیقی را با عنوان رضایت‌مندی از زندگی زناشویی و صمیمیت زوجین در زنان باردار شاغل و غیرشاغل شهر اردبیل انجام دادند همخوانی دارد. آن‌ها دریافتند بین حیطه‌های صمیمیت بارضایت زناشویی به جز صمیمیت بدنی همبستگی معنی داری وجود دارد [۳۴]. در تحقیقی با عنوان رابطه بین تصویر تن و صمیمیت با رضایت مندی زناشویی در زوجین غیربالینی به این نتیجه رسیدند که بین صمیمیت بارضایت‌مندی زناشویی در گروه مردان و زنان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد که

² Worthington, EL

¹ Fenell, D

رابطه رضایتبخش برای همسران باشد تا بتوانند نیازهای عاطفی و روانی خود را در آن تأمین کرده و هریک از زوجین بتواند علاوه بر داشتن امنیت روانی، نیازهای جنسی خود را نیز در یک فضای صمیمانه برآورده سازد [۴۳].

نتایج تحقیق همچنین نشان داد که ابعاد عملکرد جنسی که شامل میل، برانگیختگی، لیزیدگی، ارگاسم، رضایت جنسی، درد، عملکرد جنسی، عملکرد نعوظی، اوج لذت جنسی، میل جنسی، رضایت از نزدیکی هستند با رضایت زناشویی رابطه مستقیم و پیرایشانی جنسی رابطه منفی دارد. این نتیجه را چنین می‌توان تبیین کرد که در یک رابطه جنسی رضایت بخش طرفین نیاز مند طی مراحل هستند تا بتوانند رابطه جنسی مطلوبی را تجربه کنند. این مراحل شامل ایجاد میل، برانگیختگی، لیزیدگی، نعوظی، اوج لذت جنسی و ارگاسم است. بنابراین هرچه این مراحل بهتر و کامل تر اجرا شود رضایت‌مندی جنسی و در ادامه رضایت مندی زناشویی افزایش خواهد یافت.

ویژگی‌های شخصی نیز از موضوعاتی است که در رضایت زناشویی نقش بارزی دارد. نتیجه این تحقیق نشان داد: بین ویژگی‌های شخصی برون‌گرایی، پذیرا بودن به تجربه، سازگار بودن و مسئولیت پذیر بودن با رضایت زناشویی رابطه ضعیف، مثبت و معنی دار وجود دارد. همچنین بین روان رنجورخویی با رضایت زناشویی رابطه ضعیف، منفی و معنی دار وجود دارد. این نتایج با تحقیقات شاکریان و همکاران که تحقیقی را با عنوان بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصی با رضایت‌مندی زناشویی انجام دادند و دریافتند که بین عامل شخصیتی روان آزاده خوبی و رضایت‌مندی زناشویی رابطه منفی وجود دارد ولی عوامل شخصیتی برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی، مقبولیت و گشودگی با رضایت‌مندی زناشویی رابطه مثبت دارند [۴۴].

قلی زاده و همکاران که تحقیقی را با عنوان بررسی رابطه پنج عامل شخصیتی با رضایت زناشویی انجام دادند و دریافتند که رابطه معناداری بین ویژگی‌های شخصیت و رضایت زناشویی وجود دارد [۴۵].

چارنیا در تحقیق خود نشان داد که شخصیت بر رضایت زناشویی تاثیر دارد [۴۶]. ملازاده که نشان داد که بین هر یک از عوامل شخصیتی روان رنجورخویی، برون‌گرایی، انعطاف‌پذیری، پذیرا بودن و مسئولیت پذیر بودن با رضایت زناشویی زوج‌ها رابطه معنادار دارد. بدین صورت که روان رنجورخویی و رضایت زناشویی رابطه منفی و بین بقیه ابعاد شخصیتی و رضایت زناشویی رابطه مثبتی وجود دارد [۴۷].

علازاده و همکاران در تحقیقی نشان دادند که بین برخی از ویژگی‌های شخصی از قبیل روان رنجورخویی، سازگار

صمیمت جنسی که شامل نیاز به در میان نهادن، سهیم شدن و ابراز افکار، احساسات و خیال پردازیهای جنسی با همسر است می‌تواند اطمینان خاطر برای طرفین و رضایت‌مندی جنسی و زناشویی فراهم آورد.

صمیمت جسمی که نیاز به نزدیکی فیزیکی با همسر است و نباید با صمیمت جنسی که هدف از آن ایجاد برانگیختگی جنسی بوده، اشتباه گرفته شود.

تماس بدنی خود به خود بر صمیمیت و نزدیکی طرفین منجر می‌گردد. صمیمت معنوی نیز نیاز به سهیم شدن افکار، احساسات، عقاید و تجارب خود با همسر که به نوعی با مذهب و مفاهیم آن در ارتباط است. مذهب در زندگی افراد نقش مهمی دارد. بطوریکه می‌تواند باعث افزایش یا کاهش رضایت طرفین از رابطه گردد.

صمیمت زیباشناختی، نیاز به سهیم شدن افکار، احساسات، عقاید و تجاربی که از نظر فرد هیجان‌انگیز، نفسگیر و زیبا هستند. هر قدر طرفین درک مشترکی از زیبایی داشته باشند و آن را با هم سهیم شوند رضایت زناشویی آن‌ها افزایش خواهد یافت.

صمیمت اجتماعی-تفریحی، نیاز به درگیر شدن و مشارکت در فعالیتها و تجارب تفریحی و لذتبخش با همسر و صمیمت زمانی، میزان تمایل زوجین برای گذراندن وقت با همسر خود و انجام فعالیت‌های صمیمانه است. هر قدر که طرفین در یک زندگی مشترک برای هم زمان اختصاص دهند و تفریحاتی مشترک و شرکت در فعالیت‌های اجتماعی را با هم تجربه کنند رضایت زناشویی آن‌ها افزایش خواهد یافت.

بررسی عملکرد جنسی زنان و ابعاد رضایت زناشویی نشان داد که: بین عملکرد جنسی زنان و ابعاد آن (بجز شاخص پیرایشانی جنسی زنان) با رضایت زناشویی و ابعاد آن رابطه ضعیف تا متوسط، مثبت و معنی دار وجود دارد. همچنین بین شاخص پیرایشانی جنسی زنان با رضایت زناشویی و ابعاد آن رابطه ضعیف تا متوسط، منفی و معنی دار وجود دارد. این نتایج با نتایج تحقیقات حجت پناه و رنجبرکهن با موضوع رابطه رضایت جنسی، رضایت زناشویی و رضایت زندگی زوجین و رحمانی و همکاران دریافتند که رضایت از زندگی زناشویی با رضایت جنسی ارتباط معنی دار دارد [۴۰] و [۴۱] و نیز با تحقیق رضایی پور و همکاران که تحقیقی را با عنوان بررسی میزان رضایت‌مندی از روابط زناشویی در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر اراک انجام داده بودند و به این نتیجه رسیدند که بین رابطه جنسی و رضایت زناشویی رابطه معنادار وجود دارد [۴۲]. علی اکبری دهکردی با عنوان رابطه عملکرد جنسی زنان با سازگاری زناشویی، همخوانی دارد. در واقع زندگی زناشویی باید به منزله یک

هزارجریبی و همکاران در تحقیقی با عنوان رابطه بین تصویر تن و صمیمیت با رضایت مندی زناشویی در زوجین غیربالینی به این نتیجه رسیدند صمیمیت می تواند تغییرات مربوط به رضایتمندی زناشویی در مردان را به صورت معنا داری پیش بینی کند که با نتایج این تحقیق همخوانی دارد [۳۵]. همچنین قلی زاده و همکاران که تحقیقی را با عنوان بررسی رابطه پنج عامل شخصیتی با رضایت زناشویی انجام دادند، دریافتند که از بین ابعاد شخصیت روان رنجورخویی و پذیرا بودن به ترتیب سهم بیشتری در پیش بینی متغیر زناشویی داشتند [۴۵]. عطا زاده و همکاران در تحقیقی نشان دادند که عوامل شخصیتی برون گرایی، پذیرا بودن، سازگار بودن، مسئولیت پذیری با رضایت زناشویی رابطه چندگانه دارند و ۲۲/۰ درصد واریانس رضایت زناشویی را تبیین می کنند [۴۸]. جنتی و همکاران در تحقیقی با عنوان بررسی و مقایسه رابطه میان ویژگی های شخصیتی و رضایتمندی زناشویی در زنان شاغل شهر کازرون، به این نتیجه رسیدند که مولفه های شخصیت، قدرت پیش بینی کنندگی رضایت زناشویی را دارند و میان ویژگی های شخصیتی که پرسشنامه نثو می سنجد و رضایت زناشویی، رابطه وجود دارد که تمامی تحقیقات مذکور با نتایج این تحقیق همخوانی دارند. در خصوص تبیین نتایج این فرضیه می توان گفت که هیجان خواهی به جهت ایجاد تنوع در زندگی، صمیمیت به جهت ایجاد انس و الفت و نزدیکی، عملکرد جنسی به جهت تامین نیازهای جنسی طرفین و ویژگی های شخصیتی به جهت خصوصیات همیشگی افراد می تواند پیش بینی کننده رضایت زناشویی باشند [۵۱].

محدودیت های پژوهش

این پژوهش بر روی گروهی از پرستاران انجام شده است و در نتیجه قابلیت تعمیم یافته های آن محدود است. در این تحقیق از روش همبستگی و پیش بینی استفاده شده است لذا نتایج علی نمی توان برای آن ها در نظر گرفت.

پیشنادهای پژوهش

با توجه به یافته های این پژوهش میتوان نتیجه گرفت که در رضایت زناشویی متغیرهای هیجان خواهی، صمیمیت، عملکرد جنسی و ویژگیهای شخصیتی نقش مهمی ایفا می کنند. بنابراین لازم است که در کارگاههای بالینی (ارزیابی، تشخیص و درمان) و پیشگیری برنقش اساسی این متغیرها در زوجین توجه شود. در حقیقت یافته های این پژوهش می تواند در خدمات خدمات مشاوره زوجین و خانواده درمانی قرارگیرد. برگزاری کارگاههای آموزشی در راستای ارتقای مهارتهای همسررداری، مسائل جنسی، شیوه های برقراری

بودن، مسئولیت پذیری با رضایت زناشویی رابطه وجود دارد. عامل شخصیتی روان رنجورخویی با رضایت زناشویی رابطه منفی دارد ولی سایر عوامل شخصیتی برون گرایی، پذیرا بودن، سازگار بودن و مسئولیت پذیری با رضایت زناشویی رابطه مثبت دارند [۴۸]، همچنین نتایج تحقیقات سرمدی و همکاران نشان داد که بین رضایت زناشویی و روان رنجورخویی رابطه منفی معناداری وجود دارد و بین سایر عوامل شخصیت با رضایت زناشویی رابطه مثبت معنادار وجود دارد [۴۹]. خادمی و همکاران در تحقیقی با عنوان رابطه ویژگی های شخصیت با رضایت زناشویی و مولفه های آن در زوج ها به این نتایج رسیدند که روان رنجورخویی و برون گرایی، با رضایت زناشویی رابطه دارد و روان رنجورخویی به شکل منفی بر روابط زوجین و رضایت زناشویی تأثیرگذار است [۲۸]. در مقابل برون گرایی رابطه مثبتی با رضایت زناشویی زوجین و گشودگی به تجربه را به دنبال داشت، امانی و مجذوبی در تحقیقی با عنوان رابطه بین تیپ های شخصیتی مایرز- بریگز و رضایتمندی زناشویی به این نتایج رسیدند که بین ویژگی های شخصیتی با میزان رضایت زناشویی رابطه وجود دارد، همخوانی دارد [۵۰].

نتایج تحقیق نشان داد که بین ویژگی های شخصیتی برون گرایی، پذیرا بودن به تجربه، سازگار بودن و مسئولیت پذیر بودن با رضایت زناشویی رابطه ضعیف، مثبت و معنی دار وجود دارد. افراد برون گرا به جهت ابراز احساسات و هیجان های خود می توانند باعث افزایش صمیمیت و در نتیجه افزایش رضایت زناشویی شود. همچنین پذیرا بودن به تجربه، سازگار بودن نیز که در تمامی روابط از جمله روابط زناشویی می تواند به موفقیت رابطه منجر شوند در این تحقیق تایید گردید که با رضایت زناشویی ارتباط مثبتی دارند. افراد با ویژگی شخصیتی مسئولیت پذیر در زندگی مشترک به جهت پذیرش مسولیت کارهای خود و عدم فرافکنی می توانند رضایت مندی زناشویی را افزایش دهند. همچنین بین روان رنجورخویی با رضایت زناشویی رابطه ضعیف، منفی و معنی دار وجود دارد. افراد روان رنجورخوی وقایع زندگی ناگوار را به مراتب بیشتری تجربه می کنند. این افراد سلامت روان مناسبی نداشته و معمولاً نکات منفی زندگی را بیشتر لمس میکنند و به همین جهت از رضایت مندی زناشویی پایین تری برخوردارند. هدف دیگر این تحقیق پیش بینی رضایت زناشویی از طریق متغیرهای هیجان خواهی، صمیمیت، عملکرد جنسی و ویژگی های شخصیتی بوده است. نتایج رگرسیون گام به گام نشان داد: که متغیر های صمیمیت، هیجان خواهی، عملکرد جنسی و ویژگی های شخصیتی توانایی پیش بینی ۲۷ درصد رضایت زناشویی را دارند. خلیلی

و پژوهش (۱۸۷) ص ۳۰

12- Karney, BR, Coombs, RH. Memory bias in long-term close relationship: consistency or improvement? *Journal of Personality and Social Psychology*, 2010; 98(2): 268-270.

۱۳- اوحدی، بهنام (۱۳۸۵) تمایلات و رفتارهای جنسی-انسان، اصفهان، انتشارات صادق هدایت، چاپ هشتم.

۱۴- نادری، فرح؛ حیدری، علیرضا؛ حسین زاده مالکی، زینب (۱۳۸۷) رابطه بین دانش و نگرش جنسی، مؤلفه‌های عشق و رضایت زناشویی با همسر آزاری در کارکنان متأهل ادارات دولتی شهر اهواز، مجله زن و فرهنگ.

۱۵- ستوده، هدایت... (۱۳۸۴) آسیب‌شناسی اجتماعی، تهران، آوا، نور، ص ۲۰۵

۱۶- ساروخانی، باقر (۱۳۸۱) جامعه‌شناسی خانواده، تهران، انتشارات سروش، ص ۱۳۴

17- Corsini, J. (2006) *The dictionary of psychology*. Philadelphia: Taylor Francis.

۱۸- کجیاف، محمدباقر (۱۳۸۴) بررسی رابطه بین هیجان‌خواهی و میزان رضایت زناشویی، ماهنامه علمی-پژوهشی دانشگاه شاهد، ۱۲(۱۰) ص ۶۹-۷۷

19- Dandurand, C. Lafotain, MF. Intimacy and couple satisfaction: the moderating role of romantic attachment. *International Journal of Psychological Studies* (2013); 5(1): 74-90.

20- Tenhoten, WD. A general theory of emotion and social life. 1st ed. New York: USA: Rutledge; (2008) p.6-7.

21- Blum, TW. *Becoming a family counselor: a bridge to family therapy theory and practice*. Hoboken New Jersey: USA: Wiley; (2008). P.106-119.

22- Asadpur, E. Investigation and comparison of effectiveness of emotional couple therapy and self-regulation couple therapy and self-regulation couple therapy on increasing intimacy of the clients of Tehran counseling clinics [Doctoral Dissertation]. Tarbiyat Moallem University of Tehran (2010). [Persian].

23- Aliakbari Dehkordi, M, PH.D. Relationship between women sexual function and marital adjustment. *Journal of Behavioral Sciences*, vol. 4, no. 3, fall (2011). P. 199-206.

تعامل مفید و سازنده با جنس مخالف و افزایش آگاهی درباره ویژگی‌های شخصیت و نیازهای یکدیگر و چگونگی پاسخ‌دهی مناسب به آن‌ها در بین پرستاران.

منابع

1- Edalati, A & Redaun (2010) Perception of woman towards family values and their marital satisfaction. *Journal of American Science*, 6(4): (132-132)

2- Blekesaune, M [2008]. Partnership transitions and mental distress: Investigating temporal order. *Journal of marriage and family*, 70(4): 879-890.

۳- نظری، علی محمد (۱۳۸۸) مبانی زوج‌درمانی و خانواده‌درمانی، تهران، انتشارات علم.

4- Nicholson Sanders, J. Sanders. (2007) Couple communication in step families, family process. *Journal of Academic Research Libraries*, 46(4): 427-430.

۵- بخشی، ح [۱۳۹۰] بررسی تأثیر آموزش مهارت ارتباطی بر الگوهای ارتباطی و باورهای غیرمنطقی و رضایت زناشویی معلمان مرد، پایان‌نامه کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه تربیت معلم.

۶- رسولی، محسن؛ نوایی‌نژاد، شکوه؛ ثنائی‌ذاکر، باقر (۳) رابطه بین الگوهای ارتباط زوج‌های دانشجویان و الگوهای ارتباط والدین آن‌ها، مجله تحقیقات زنان؛ ۲(۴) صص ۹۱-۸۳

۷- نظری، علی محمد؛ یاراحمدی، حسین؛ زهراکار، کیانوش (۱۳۹۳) تأثیر روان‌درمانی وجودی به شیوه گروهی بر رضایت زناشویی زنان مبتلا به دیابت نوع ۲، مجله دانش و تندرستی، ۹(۲): ۱۴-۲۰

8- Razi, A. Effectiveness of group counseling by existential approach on locus of control and marital satisfaction in married women. (dissertation). Tehran: Allameh Tabatabaiey University; (2011) (persian)

9- Ahmadi, K. Nabipoor, S. M., Kimiaee, S. A. & Afzali, M. H. [2010]. Effect of family problem solving on marital satisfaction. *Journal of Applied Sciences*, 687-682.

۱۰- مشاک، رویا (۱۳۸۴) رابطه سبک‌های عشق (صمیمیت، لذت و تعهد) با رضایت زناشویی دانشجویان متأهل، فصلنامه پژوهشی زن و فرهنگ، ۲(۷) صص ۷۹-۸۵

۱۱- صادقی، سعید (۱۳۸۴) بررسی عوامل شخصیتی مؤثر در سازگاری زناشویی شهر اصفهان، هفته‌نامه فرهنگ

۳۵- خلیلی هزار جریبی، ربابه (۱۳۹۳) رابطه بین تصویرتن و صمیمیت بارضایتمندی زناشویی در زوجین غیربالینی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد.

36- Fenell,D(1993) Characteristics of long-term first marriages. journal of mentalHealth Counseling,15:450-460.

۳۷- مظلومی، سعیده (۱۳۸۶) تأثیر برنامه غنی سازی ازدواج بر افزایش صمیمیت زوج های بدون مشکل، پایان نامه کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی .

38- Worthington,EL(1988) Dimensions of forgiveness. Radnor: Templeton foundation press.

39- Bagarozzi.D.A(2001).Enhancing Intimacy in marriage :A clinicians GuideNewyork,ny. Taylor & Francis.

۴۰- حجت پناه ،مینا؛رنجبرکهن ،زهرة (۱۳۹۲) رابطه رضایت زناشویی و رضایت زندگی زوجین، چشم انداز امین در روانشناسی کاربردی، (۱)۱

۴۱- رحمانی، اعظم؛ مرقانی خوبی، عفت السادات؛ صادقی، نرجس؛ الله قلی، لیلا (۱۳۹۰) ارتباط رضایت جنسی و رضایت از زندگی زناشویی، نشریه پرستاری ایران، (۷)۲۴

۴۲- رضایی پور، افسر؛ تقی زاده، زیبا؛ فقیه زاده، سقراط؛ ایازی، رزیتا (۱۳۸۲) بررسی میزان رضایتمندی از روابط زناشویی در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر اراک، نشریه دانشگاه آزاد اراک، (۱۹)۹، ۱۳۹۲

43- Rosen, RC. Grandon, JR. Myers, JE. Hattie, JA(2004) The relationship between marital characteristics, marital interaction processes, and marital satisfaction. Journal of counseling and Development.82(1),pp58-68.

۴۴- شاکریان، عطا (۱۳۹۰) بررسی رابطه بین ویژگی های شخصیتی بارضایتمندی زناشویی، مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان، دوره شانزدهم، بهار ۹۰، ص ۹۲-۹۹

۴۵- قلی زاده، زلیخا؛ بزرگری، لیلی؛ غریبی، حسن؛ باباپورخیرالدین، جلیل (۱۳۸۹) بررسی رابطه پنج عامل شخصیتی بارضایت زناشویی، نشریه: روان شناسی بالینی و شخصیت (دانشور رفتار)، ۷-۴۳

46- Charania,M.(2007) Personality influence on marital satisfaction: An examination of actor

۲۴- نیک آذین، امیر؛ روشن چسلی، رسول؛ میرزایی، صدیقه [۱۳۹۳] اعتبار و پایایی مقیاس چندبعدی رضایت جنسی در نمونه ای از زنان ایرانی، نشریه: روان شناسی بالینی و شخصیت (دانشور رفتار)، (۱۰) بهار و تابستان ۹۳

25- Pak Gouhar, M. V Babaei,G,Ramezanzadeh,F. Abedinian, N.Effect of counseling on sexual satisfaction among infertile women referred to tehran fertility center.Hayat(2008); 14(1):21-30[persian].

26- Cooper ,ML. Toward a person situation model of sexual risk talking behaviors: illuminating the conditional effects or of traits across sexual situations and relationship contexts. J pers social psychol.(2010)98(2),319-41.

۲۷- داغله، فاطمه (۱۳۹۱) رابطه بخشودگی، عشق، صمیمیت بارضایت زناشویی، یافته های نود در روانشناسی، سال هفتم، شماره ۲۴، پاییز ۱۳۹۱، صص ۵۷-۶۹

۲۸- خادمی، علی؛ ولی پور، مریم؛ مرادزاده خراسانی؛ لاله، نیشابوری؛ سیمین (۱۳۹۳) رابطه ویژگی های شخصیت بارضایت زناشویی و مؤلفه های آن در زوجها، فصلنامه علمی پژوهشی روانشناسی کاربردی (۸)، ۳۲

۲۹- رحیمی، افسانه (۱۳۹۰) رابطه هیجان خواهی و سلامت روان بارضایت زناشویی دانشجویان متأهل دانشگاه پیام نور استان تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور.

۳۰- فتحی، منصور؛ فکر آزاد، حسین؛ غفاری، غلامرضا؛ بوالهروی، جعفر (۱۳۹۲) عوامل زمینه ساز بی وفایی زناشویی زنان، فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی، ۱۳(۵۱).

۳۱- اتکینسون، ریتا.ال (۲۰۰۰) متن کامل زمینه روانشناسی هیلگارد، مترجمان براهنی، م و همکاران (۱۳۸۵)، تهران: رشد.

۳۲- تبریزی، م (۱۳۸۴) بررسی ویژگی های شخصیتی در رابطه با عوامل تنیدگی زدایی زناشویی، رساله دکتری، دانشگاه تربیت مدرس.

۳۳- موحدی، معصومه؛ موحدی، یزدان؛ کریمی نژاد، کلثوم (۱۳۹۰) بررسی رابطه رضایت زناشویی، صمیمیت و کیفیت روابط زناشویی در متأهلین با گذشت، فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده، زمستان ۹۳ (۴) صص ۶۵۲-۶۳۳

۳۴- متولی، رویا؛ ازگلی، گیتی؛ بختیاری، مریم؛ علوی مجد، حمید (۱۳۸۸) رضایتمندی از زندگی زناشویی و صمیمیت زوجین در زنان باردار شاغل و غیر شاغل شهر اردبیل، مجله علمی - پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، (۴) صص ۳۱۵-۳۲۴، ۹۹

partner and interaction effects. university of texas at arlington. 14(2), 187-208.

۴۷- ملازاده، جواد (۱۳۸۱) رابطه سازگاری زناشویی با عوامل شخصیت و سبک‌های مقابله‌ای در فرزندان شاهد، رساله دکتری روانشناسی، دانشگاه تربیت مدرس.

۴۸- عطارزاده، عبدالکریم؛ مومبینی، شمس؛ کاظمی، زهرا؛ نامجو، اکبر (۱۳۸۵) بررسی رابطه ساده و چندگانه بین ویژگی‌های شخصیت و سواس بارضایت زناشویی، چکیده مقالات دومین کنگره سراسری آسیب شناسی خانواده در ایران دانشگاه شهیدبهبشتی.

۴۹- سرمدی، ا؛ داوودی، ح؛ پیرانی، ذ؛ گیوکی، ا (۱۳۸۷) رابطه پنج عامل بزرگ شخصیت و رضایت زناشویی، چکیده مقالات همایش ملی روانشناسی و کاربرد آن در جامعه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.

۵۰- امانی، رزیتا؛ مجذوبی، محمدرضا (۱۳۹۱) رابطه بین تیپ‌های شخصیتی مایرز-بریگز و رضایتمندی زناشویی، نخستین نخستین همایش ملی شخصیت و زندگی نوین، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سنندج.

۵۱- جنتی، مهرداد؛ معین، لادن؛ یزدانی، لیلیا (۱۳۸۹) بررسی و مقایسه رابطه میان ویژگی‌های شخصیتی و رضایتمندی در زنان ایرانی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه شاهد.